

Regionkontoret
Regional utveckling
Amina Boulaabi
Social hållbarhetsstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2024-12-03	RS231469

Regionstyrelsen**Svar på motion MIKA - mottagning****Förslag till beslut**

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att

- avslå motionen

Sammanfattning

Johan Lindahl (S), Anna Eksted Lingvall (S) och Malin Karlsson (S) har väckt en motion om att utreda förutsättningarna att starta och driva en eller flera MIKA-mottagning i enlighet med motionens intentioner. En specialiserad mottagning för personer i prostitution skulle öka möjligheterna att samordna insatser från både region och kommun. Vinsten skulle vara att den utsatta personen möter och får tillgång till ett samlat specialiserat stöd och mottagande från hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Regionkontoret ser positivt på att förbättra vården för personer i prostitution och människohandel men framhåller att det finns andra delar som behöver vara fungerande än att inrätta särskilda mottagningar. Hälso- och sjukvården har en viktig roll när det gäller att uppmärksamma och identifiera utsatthet för att i sin tur kunna ge adekvat stöd och vård. Med tidig upptäckt och insatser har vården även möjlighet att förebygga framtida ohälsa som annars kan uppstå för människor i prostitution.

Region Halland har en ändamålsenlig organisation och fastställda rutiner för att upptäcka och identifiera sexuellt våldsutsatta patienter samt ge ett adekvat medicinskt och psykosocialt omhändertagande. Arbetet som blir relevant är att stärka kompetensen och lärande utbyte som gör det möjligt att följa och utveckla de rutiner och arbetssätt som finns idag. Mot bakgrund av detta föreslår Regionkontoret att motionen avslås.

Bakgrund

I en motion till Regionfullmäktige anmäld 2023-..., föreslås av Johan Lindahl (S), Anna Eksted Lingvall (S) och Malin Karlsson (S) att utreda förutsättningarna att starta och driva en eller flera MIKA-mottagning. Vinsten skulle vara att den utsatta personen möter och får tillgång till ett samlat specialiserat stöd och mottagande. Personer i prostitution är vanligen i behov av insatser från hälso- och sjukvården men även från socialtjänsten. Det är vitalt att erbjuda specialkompetens för att kunna bemöta dessa individer som ofta bär med sig stora trauman och har komplexa behov. En specialiserad mottagning för personer i prostitution skulle öka möjligheterna att samordna insatser från både region och kommun.

I Sverige betraktas prostitution liksom människohandel för sexuella ändamål som en del av mäns våld mot kvinnor. Det som främst upprätthåller både prostitution och människohandel för sexuella ändamål är emellertid efterfrågan. Bristande kunskap hos olika samhällsinstanser kan leda till att kvinnor i prostitution som utsätts för våld inte får ett adekvat bemötande av de aktörer som ska erbjuda stöd och hjälp. En våldsutsatt kvinna i prostitution riskerar att skuldbeläggas för våldet hon utsätts för.

Jämställdhetsmyndigheten har sedan juni 2021 haft i uppdrag av regeringen att stärka arbetet mot sexuell exploatering av barn, prostitution och människohandel för alla ändamål. Statistik över offer för människohandel i Sverige under 2022 visar att kvinnor i hög grad utnyttjats för sexuella ändamål medan män främst utnyttjats i arbete.

Arbetet på området ligger i många avseenden efter övriga områden som omfattas av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Myndigheten har i sin senaste rapport presenterat rekommendationer inom fem utvecklingsområden varav några är att höja och utveckla kunskapen samt utveckla stödet till personer utsatta för exploatering.

I sin slutrapport skriver Jämställdhetsmyndigheten att arbetet med prostitution, exploatering och människohandel ligger efter övriga våldsområden (hänvisat till den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor).

Sexuell exploatering av barn och unga

Nationellt har Stiftelsen Allmänna Barnhuset genomfört fyra stora studier om ungdomars sexualitet och utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering. Resultaten visar att andelen ungdomar som rapporterat att de någon gång sålt sexuella tjänster legat på omkring 1 procent. I den senaste studien konstaterar man att den allmänna sexuella utsattheten bland ungdomar tycks ha ökat. Var femte elev uppgav att de någon gång under sin uppväxt utsatts för någon form av sexuellt övergrepp. Flickor var betydligt mer utsatta än pojkar, drygt var tredje flicka uppgav att hon varit utsatt för övergrepp under sin uppväxt.

Övervägande

Bedömningen är att Region Halland har en grundläggande struktur med riktlinjer och den kompetens som krävs för att erbjuda en god vård och behandling för personer i prostitution. En utveckling och ett förstärkt arbete kan med fördel ske i befintliga strukturer och inte nödvändigtvis genom tillskapande av en särskild mottagning för målgruppen.

Den största utmaningen är att upptäcka och identifiera vårdbehov hos de sökande. Målgruppen söker vård inom hela vårdsystemet och därför krävs kunskap och beredskap för dessa frågor i hela vårdkedjan. Det kan vara en utmaning att upprätthålla om vården ska omhändertas vid en särskild mottagning.

Enligt den utredning som Regionkontoret genomför om stöd och behandling för sexuellt utsatta har följande förbättringsområden identifierats

- Behov av gemensamma kompetensutvecklingsinsatser i vårdkedjan för ökad kompetens och möjlighet att utbyta erfarenheter
- Behov av utökat samarbete och teamarbete i vårdkedjan tillsammans med externa aktörer så som socialtjänst, polis och idéburen sektor
- Tydliggöra sökvägar till vård och stöd oavsett vårdnivå för invånare som utsatts för sexuellt våld, oavsett kön och könsidentitet. Detta behöver också tydliggöras internt i vårdkedjan
- Upprätta gemensam rutin mellan Akutmottagning och närsjukvård, där Akutmottagningen kontaktar patientens vårdcentral för vidare kontakt i nära anslutning till det akuta besöket, alternativt att det finns personal med primärvårdskompetens på Akutmottagningen för en mer sammanhållen vårdkedja
- Utveckla möjligheten till dokumentation av frågan om sexuellt våld för en förbättrad uppföljning

Mot bakgrund av detta föreslår Regionkontoret att motionen avslås.

Konsekvensbeskrivning

Konsekvenserna beskrivs ovan.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ekonomiska konsekvenser med anledning av beslutet

Regionkontoret

Krister Björkegren
Regiondirektör

Bo-Josef Eriksson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga:

Motion om MIKA-mottagning

Utredning – Förutsättningar för öppnande av särskilt mottagning för sexuellt våldsutsatta

Styrelsens/nämndens beslut delges

motionärerna